

ligari javnvág.

– Í einum öreguleðum fiskari, har orkan í fiski-flotanum sleppur at veksa, alt eftir hvussu veiðan er – verður samlaða stovnstroytingin altíð í meira lagi, og harvið verða stovrnarnir meira viðbreknir fyri teimum náttúrliga árinum.

– Verður studningur latin, økir hann um lønsemið hjá flotanum og harvið samlaða orkuna.

– Harafrat ávirkar studningurin royndina eftir einstøku stovnunum soleiðis, at studningur til eitt ávíst fiskaslæg førir til trároynd.

– Úrslitið er, at orkan samanlagt verður ov stór, úrtøkan samanlagt minni, og lønsemi í vinnuni vánaligt.

– Fyri at forða fyri at ovfiskað verður, hava myndugleikarnir nú roynt øll tiltøk í bókini. Teir flestu málarnir, ið brúktir hava verið til at regulera fiskarið, hava ta ávirkan, at teir økja um veiðukostnaðin, so rentabiliteturin verður uppaftur verri.

– So myndin verður rættiliga øvugt. Støðið verður máað undan rentabilitetinum, m.a. av teirri ávirkan, blokkstuðulin hevur. Vit fara ein part av blokkstuðlinum yvir í fiskivinnuna, fyri at bøta um støðuna.

– Men tá ið veiðiorkan verður ov stór, seta vit avmarkingar í verk.

– Tær verða eykabyrar hjá fiskiførinum, sum so aftur missa møguleikan at fáa lønsemi í vinnuna.

Í álvarsliga klemmu

Hermann Oskarsson sigur, at umframt at danska ríkisveitingin elvir til eitt eitt hækkað forbrúk yvirhøvur, figgjaðu vit eitt uppaftur hægri forbrúk og stóri ilögur í 70'unum og 80'unum við risastórari lántøku uttanlands.

– Vit kunnu siga, at síðani mitt í 70'unum valdu at hækka okkara eigna forbrúk og ilögur, fyri at lata eftir-

komararnar betala.

– Men hava eftirkomararnir betur ráð til tað, enn tey sum høvdu forbrúkið, er tað fyri so vítt í lagi.

– Siggja vit, at framleiðslan í einum tíggjuára skeiði av onkrari orsök er minni enn hon fer at vera næsta tíggjuára skeiði, er ta figgjarligt skil í at lána sær til eitt forbrúk, sum vit so betala aftur, tá ið støðan er betri.

Hermann Oskarsson sigur, at lánini færdi við sær, at eftirspurningurin vaks sera nógv, og tað færdi so aftur við sær, nýtslan av vörum og tænastrum í vardu vinnunum vaks.

– Lønsemið í vardu vinnunum gjørdist uppaftur betri og økti framleiðsluna í tí partinum av búskapinum.

– Tað hevði so bæði við sær at lónirnar í tí partinum av búskapinum hækkaðu og at tað leiddi trýst á lónarlágið sum heild.

– Vinnurnar, sum flyta út, og tær, sum kappast við innfluttar vörur, komu álvarsliga í klemmur av hesum.

– Um nákað forgjørt er í at figgja forbrúk og ilögur við láni, veldst um so nógv.

– Hvat viðvikur forbrúkinum, er tað avgerandi um vit veruliga hava so nógv betri ráð seinri, soleiðis at tann vælferðin, sum man tók sær rættin til tey fimtan árin frá miðjum 70'unum fram til 90, kann betalast aftur, uttan at komandi ættarlið verða verri fyri.

– Um so er, er tað eitt skilgjøtt byti.

– Men í tann mun, tann nógv økti eftirspurningurin legði trýst á lónarlágið og dróg orku frá útflutningsvinnuni og teimum vinnunum, sum kappast við innflutning, er tað einki serligt.

– Tí tað setir komandi ættarlið í eina verri støðu, tá ið tey skulu figgja ta undirskotið, sum var avleiðingin av tí hækkaða forbrúkinum hjá undanfarna ættarliði.

– Tað verður torførari at

kappast á altjóða marknaðinum har útflutningurin skal seljast og torførari at kappast á heimamarknaðinum, tá vörur skulu seljast, sum hava innfluttar vörur at kappast við.

Ein ónd ringrás

– Í ávisan mun er skil í, at laga tað føroya samfelagið til danska ríkisstuðulin.

– Vit fáa eina inntøku, sum er støðug og varandi.

– Hon gevur okkum møguleikan at hava eitt hægri forbrúk enn vit annars meta okkum før fyri at veita.

– At vardu vinnurnar undir teimum umstøðunum veksa í vavi, kemst bara av, at vit kunnu innflyta aðrar nýtslur vörur bilgilar, enn vit kunnu framleiða tær sjálvi, og so brúka vit krefurnar uppaftur at framleiða vörur tænastr til okkum sjálvi, sum vit kortini ikki kunnu keypa aðrastaðni.

– Føroyska framleiðslan, sum kappast við innflutning, og útflutningsvinnan, fánað burtur, meðan vardu vinnurnar bólgna.

– Men at laga seg til eitt undirskotsfiggjað forbrúk, er øðrvísi.

– Tí tað skal figgjast seinni við øktum útflutningi ella øktari framleiðslu, sum kann minka um innflutningin.

– Men av tí at lónarlag og kostnaðarstig verða tungar byrðar hjá akkurat teimum vinnunum, so verður hetta ein ónd ringrás: vit fáa verri umstøður sum frá líður at betala aftur tað hækkaða forbrúkið, vit læntu okkum til.

Sjálvsøkin og ótølin.

Hermann Oskarsson segði at enda, at okkara atburður í tí dagliga visir at, sum samfelag, eru vit meira ella minni ósjálvsøkin og solidarisk – hóast alt.

– Tað er ein menniskjansligur, sosialur arður.

– Ikki soleiðis at vit í politiskum hugtøkum eru

Ríkisstuðulin hevur fingið kostnaðarstøðið at bólgna upp við teirri avleiðing, at lønsemi versnaði.

– Fyri at bøta um støðuna í fiskivinnuni, hevur tað almenna givið so nógván studning, at tað, sum frá leið, at ein stórur part av stuðlinum upp.

– Studningurin økti lønsemi í vinnuni og harvið um kapasitetin.

– Avleiðingin er, at kapasiteturin verður ov stórur, úrtøkan minni og lønsemið vánaligt.

– Fyri at forða fyri ovfiskin, hevur hevur verið roynt at avmarka fiskiskapin við øllum tiltøkum í bókini.

– Flestu tiltøk økja kostnaðin, so at skipini aftur missa møguleikan at fáa lønsemi í rakstur.

– Myndin verður tí rættiliga øvug.

– Støðið verður máað undan lønseminum við m.a. blokkstuðlinum.

– Ein partur av blokkstuðlinum verður beindur yvir í fiskivinnuna sum studningur fyri at bøta uppá støðuna.

– Men tá ið kapasiteturin verður ov stórur, verða avmarkingar settar í verk. Avmarkingarnar eru eyka byrður hjá fiskiskipunum, sum aftur missa møguleikan at fáa lønsemi í.....

(Myndin er tilvildarlig)

samt um, hvussu ósjálvsøkin og solidarisk, vit skulu vera, men, hvussu vit sum frá líður søguliga hava víst okkum at vera.

– Í 80'unum loyvu vit okkum to at hækka forbrúkið so nógv – og harav eisini at leggja trýst á vinnurnar, sum draga útlendskt gjaldoyra til landið.

– Og tað er, at komandi ættarlið, og vit sjálvi, skulu

gjalda fyri vælferðina sum vit tóku okkum.

– Hetta er dømi um, at vit meta okkara egnu vælferð í einum ávisum tíðarskeiði hægri, enn vit meta vælferðina hjá teimum sum eftir okkum koma.

– Ella at vit sjálvi heldur vilja hava eitt stórt forbrúk í dag, uttan at geva degnum í morgin gætur.

– Vit hava verið sjálvsøk-

in og ótølin.

– Á sama hátt kunnu vit meta um avmarkingarnar av fiskaríðnum.

– Í somu stund vit lata fiskiskapin eftir eitt nú tóski fara upp á tey 40.000 tonsini um árið, og at vit eftir tí fiskifrøðingarnir siga: ovfiska stovnin. – So er tað í roynd og Veru sami atburður: Vit taka okkum í ár inn-tøkuna av tí, sum kanska fleirfalt kundi verið inn-tøka næsta árin.

– Yvirhøvur vænti eg, at tað eru nakrar reglur í sosialari atferð, sum almenn semja man vera um:

– At vit eiga at fáa sum mest burturúr til eina og hvørja tíð – t.v.s. at heldur enn at lata fiskiligar stovnar fara fyri skeyti, ella at lata oljuna liggja til fánýtis, so eiga vit at lata tey koma okkum til nytta.

– At vit eiga at gera nyttu av tilfeinginum við minst møguligum kostnaðum – t.v.s. at fyri at hvørt ættarlið skal fáa sum mest burturúr, skal sum minst spillast burtur av óneyðugum útreiðslum.

– At hvørt ættarlið eigur at fáa minst líka nógv burturúr, sum tað undanfarna.

– Og av tí, at eitt nú fiskurin í havinum og oljan í undirgrundini enn eru ogn hjá okkum øllum í felag – so eiga øll at fáa møguleikan til at njóta somu vælferð burturúr, sum tilfeingjið kastar av sær til samfelagið, sigur Hermann Oskarsson.

Reynagøta 26 • FR-110 Tórshavn • Tlf. 19914 • Fartlf. 83916

Edv-fólk

Søkt verður eftir einum ella fleiri edv-fólkum at byrja skjótast gjørligt.

Arbeidsuppgávurnar koma at umfata vanligt supportarbeiði, programmering og móguliga analysuarbeiði. Við vanligt supportarbeiði skilja vit: brúkarahjálpi, teldurækt, uppseting av skipanum, undirvising og tilfikt.

Vit arbeiða nógv við hesum økjum: Novell Netware, Windows NT, Windows 95 og Windows 3.11, Microsoft Office, Internet, Concorde XAL og Com-Data skipanum.

Vit rokna við, at tú:

- er tænastruhugað/ur
- dugir at orða teg munnliga og skrivliga
- hevur hug og hegni til edv-arbeiði

Fólk við edv-útbúgvingum og -royndum hava fyrirun. Løn eftir avtalu.

Umsókn verður at senda til

VIT
att. Ólavur Ellefsen
Reynagøta 26
100 Tórshavn

Freistin at senda inn er 15. februar, men umsóknir verða viðgjørdar, so hvørt tær koma inn. Ring á 19914, 83914, 83915 ella 83916, um tú hevur spurningar.

Fyrirtekan VIT hevur til endamáls at veita edv-tænastr til smærri og stóri fyrirkur og stovnar. Tænastrurnar verða veittar sum um VIT var interna edv-deildin hjá viðkomandi kunda. Í lètuni arbeiða 3 fólk hjá VIT